

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۱۰ ساعت شروع: ۱۱/۳۰ قبل از ظهر تعداد سوال: ۶ مدت زمان: ۶۰ دقیقه تعداد صفحه: ۲ برگ	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل اداره سنجش و پایش کیفیت آموزشی سوالات ارزشیابی پایه نهم خرداد ماه سال ۱۴۰۲ آزمون درس: فارسی ۳	نام و نام خانوادگی: ..... نام آموزشگاه: .....
--	--	--

بارم	ردیف	سئوالات
۱	۱	<p>معنی واژه‌هایی را که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، بنویسید. (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>الف - بدان که هرچه در وجود است، همه <u>صنع</u> خدای تعالی است. (.....)</p> <p>ب - در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود، <u>خوض</u> ننماید. (.....)</p> <p>پ - همین که ساعت <u>وداع</u> فرا رسید؛ روباه گفت: (.....)</p> <p>ت - اگر <u>حیا</u> نمی‌بود، هیچ کس مهمانداری نمی‌کرد و وفا به وعده‌ها نمی‌نمود. (.....)</p>
۲/۵	۲	<p>معنی ابیات و جملات زیر را به نثر روان و زبان ساده بنویسید.</p> <p>الف - تنهایی یکی از سنگین‌ترین مصائب است. (۰/۲۵) .....</p> <p>ب - نعمت بارخدایا، زعدد بیرون است (۰/۲۵) .....</p> <p>پ - این ستد و داد مادر- فرزندی و جانفشانی یکی برای دیگری، دو سویه است. (۰/۵) .....</p> <p>ت - درتن رنجورش رمقی باقی نمانده بود. (۰/۲۵) .....</p> <p>ث - ناگهان تکبیر، پر واکرد/ در میان آتش و باروت، غوغا کرد (۰/۵) .....</p> <p>ج - تا زیاده به خودت غره نشوی (۰/۲۵) .....</p> <p>چ - نام تو رخصت رویش است و طراوت / زین سبب برگ و باران تو را می‌شناسند (۰/۵) .....</p>
۲/۵	۳	<p>درک مطلب</p> <p>الف - پیام و مفهوم اصلی بیت «چو بفروختی از که خواهی خرید؟ / متاع جوانی به بازار نیست» در عبارتی کوتاه بنویسید؟ (۰/۵)</p> <p>ب - جاهای خالی را با کلمات داده شده پر کنید. (۱)</p> <p>جهد کن که اگر چه اصیل و گوهری باشی، گوهر تن نیز داری که ..... از ..... بهتر بود. (گوهر اصل - گوهر تن)</p> <p>ای ابوذر ..... بهتر از تنهایی است و تنهایی، بهتر از ..... است. (هم نشین نیک - هم نشین بد)</p> <p>پ - در داستان <u>رابعه</u> جمله؛ آوازی شنید که «غم مخور، فردا جاهیت خواهد بود، چنان که مقربان آسمان به تو نازند.» مقصود چیست؟ (۰/۵)</p> <p>ت - مقصود شاعر از اینکه «<u>برجان جهان، دوباره جان آمد</u>» در شعر زیر چیست؟ (۰/۲۵)</p> <p>میلاذ گل و بهار جان آمد / برخیز که عید می‌کشان آمد خاموش مباش زیر این خرقة / برجان جهان دوباره جان آمد</p> <p>ث - <u>در مصراع دوم</u> بیت زیر پیام و مفهوم اصلی را بیان کنید (۰/۲۵)</p> <p>«جهان، جمله فروغ روی حق دان / حق اندر وی زپیدایی است پنهان»</p>
		نمره با عدد: ..... نمره با حروف: ..... نام و امضای مصحح: .....

ردیف	ادامه سئوالات	صفحه ۲	بارم																											
۴	<p>دانش‌های زبانی</p> <p>الف - در جمله « دوستی و پیوند با دیگران، یکی از مهم‌ترین نیازهای انسان است » یک صفت عالی پیدا کنید و بنویسید. (۰/۲۵)</p> <p>ب- از وابسته‌های پیشین اسم یک مورد نام ببرید. (۰/۲۵)</p> <p>پ - از مصدر « دیدن » موارد خواسته شده را بنویسید. (۰/۵)</p> <p>۱- اول شخص جمع ماضی بعید (.....) ۲- دوم شخص مفرد مضارع اخباری (.....)</p> <p>ت- واژه « سواد آموز » را از لحاظ ساخت مشخص کنید که در چه گروهی قرار می‌گیرد. (۰/۲۵)</p> <p>ث - در جمله « مفضل ، اندوهناک ، نزد امام صادق (ع) رفت » کلمه <u>قید</u> را مشخص کنید. (۰/۲۵)</p>	۱/۵																												
۵	<p>دانش‌های ادبی</p> <p>الف - کدام گزینه ، دو <u>آرایه مهم و برجسته</u> بیت زیر را به درستی نشان می‌دهد. (۰/۲۵)</p> <p>« کوه و دریا و درختان همه در تسبیح‌اند / نه همه مستمعی فهم کنند این اسرار »</p> <p>۱- مراعات نظیر و تشبیه ۲- مراعات نظیر و جان‌بخشی ۳- تکرار و جان‌بخشی ۴- تشبیه و کنایه</p> <p>ب - جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. (۰/۲۵)</p> <p>معمولاً شاعران در پایان شعر ، نام شعری خود را می‌آورند ، به این نام «.....» می‌گویند.</p> <p>پ - در بیت زیر «ردیف» را مشخص کنید. (۰/۲۵)</p> <p>« لاله دیدم ، روی زیبای توام آمد به یاد / شعله دیدم سرکشی‌های توام آمد به یاد »</p> <p>ت - آرایه مهم و بارز بیت مقابل چیست؟ (۰/۲۵) «برکمانش تیرآرش را نمی‌دیدند / در رگش خون سیاوش را نمی‌دیدند»</p> <p>ث - در جمله « کم کم شمع وجودش به خاموشی می‌گرایید. » تشبیه کدام است؟ (۰/۲۵)</p> <p>ج- در جمله «برایت آرزومندم که دشمن نیزداشته باشی نه کم و نه زیاد، درست به اندازه» کدام آرایه بیشتر چشمگیر است ذکر کنید؟ (۰/۲۵)</p>	۱/۵																												
۶	<p>تاریخ ادبیات</p> <p>جواب قسمت «الف» را از قسمت «ب» پیدا کرده و در مقابل آن بنویسید (توجه : چهارواژه در قسمت ب اضافی است) هر مورد (۰/۲۵)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>قسمت الف</th> <th>محل درج جواب</th> <th>قسمت ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>معروف‌ترین شاعر غزل‌سرای قرن هشتم هجری قمری</td> <td></td> <td>سنایی عزنوی</td> </tr> <tr> <td>نویسنده کتاب « تذکره الاولیاء »</td> <td></td> <td>سعدی</td> </tr> <tr> <td>سراینده شعر «آشنای غریبان»</td> <td></td> <td>عنصرالمعالی کیکاووس</td> </tr> <tr> <td>نویسنده کتاب « قابوس نامه »</td> <td></td> <td>قیصر امین پور</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>عطار نیشابوری</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>محمد دهریزی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>حافظ</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>خواجه نصیرالدین طوسی</td> </tr> </tbody> </table>	قسمت الف	محل درج جواب	قسمت ب	معروف‌ترین شاعر غزل‌سرای قرن هشتم هجری قمری		سنایی عزنوی	نویسنده کتاب « تذکره الاولیاء »		سعدی	سراینده شعر «آشنای غریبان»		عنصرالمعالی کیکاووس	نویسنده کتاب « قابوس نامه »		قیصر امین پور			عطار نیشابوری			محمد دهریزی			حافظ			خواجه نصیرالدین طوسی	۱	
قسمت الف	محل درج جواب	قسمت ب																												
معروف‌ترین شاعر غزل‌سرای قرن هشتم هجری قمری		سنایی عزنوی																												
نویسنده کتاب « تذکره الاولیاء »		سعدی																												
سراینده شعر «آشنای غریبان»		عنصرالمعالی کیکاووس																												
نویسنده کتاب « قابوس نامه »		قیصر امین پور																												
		عطار نیشابوری																												
		محمد دهریزی																												
		حافظ																												
		خواجه نصیرالدین طوسی																												
نمره با عدد :	نمره با حروف :	نام و امضای مصحح :	جمع بarm																											

معنی واژگان

1- الف) آفریده

ب) ژرف اندیشی

پ) خداحافظی

ت) شرمساری / خجالت

معنی و مفهوم شعر و نثر

2- الف) یکی از سخت ترین و دشوارترین مشکلات، تنهایی (بدون دوست بودن) است.

ب) خداوندا نعمت‌های تو قابل شمارش نیست.

پ) این فداکاری میان مادر (وطن) و فرزند یک ارتباط دوطرفه است.

ت) در بدن ضعیفش نیروی نمانده بود.

ث) ناگهان صدای تکبیر (الله و اکبر) گفتن شروع شد؛ در میان شعله‌های آتش و باروت صدای تکبیر به گوش می‌رسید.

ج) تا بیش از حد به خودت مغرور نشوی.

چ) (ای امام رضا)، نام تو اجازه رویدن و شادابی است و به همین علت تمام گیاهان و قطره‌های باران با تو آشنا هستند. (گیاهان و باران شادابی خود را از تو گرفته‌اند).

درک و دریافت

الف) در صورتی که عمر و جوانی از دست برود با هیچ قیمتی به دست نمی‌آید.

ب) گوهر تن - گوهر اصل

هم‌نشین نیک - هم‌نشین بد

پ) یعنی ای رابعه نگران نباش چراکه در آینده (قیامت) به مرتبه‌ای می‌رسی که فرشتگان به تو افتخار کنند.

ت) تولد امام زمان (عج)

ث) وجود خداوند در تمام پدیده‌های آفرینش متجلی است.

دانش زبانی

- الف) مهم‌ترین
ب) ضمیر اشاره (این، آن، همین، همان)
پ)
1) دیده بودیم
2) می‌بینی
ت) از نوع واژگان غیر ساده (مركب) است.
ث) اندوهناک (قید)

دانش زبانی

- الف) گزینه 2
ب) تخلص
پ) توام آمد به یاد
ت) تلمیح
ث) وجود شخص (جانش) به شمع تشبیه شده است.
ج) آرایه‌ی تضاد (کم - زیاد)

تاریخ ادبیات

معروف‌ترین شاعر غزل‌سرای قرن هشتم: حافظ
نویسنده کتاب تذکره الاولیا: عطار نیشابوری
سراینده شعر آشنای غریبان: قیصر امین‌پور
نویسنده کتاب قابوس‌نامه: عنصرالمعالی کیکاووس

شرح و پاسخگویی: سارا بابایی فلاح
کارشناسی: زبان و ادبیات فارسی - دانشگاه الزهرا (س)
کارشناسی ارشد: زبان‌شناسی - دانشگاه شهید بهشتی